

Válogatás az ynevi népek kifejezéseiből

Jelmagyarázat

- (amu) – amund
- (asz) – aszisz
- (dzs) – dzsad
- (dol) – dolamin
- (elf) – elf
- (erv) – erv
- (god) - godoni/pyarroni/közös
- (gor) – gorviki
- (ila) – ilanori
- (kra) – kráni
- (kyr) – kyr
- (lup) – lupári
- (nia) – niarei
- (sha) – shadoni
- (tor) – toroni
- (van) - vanir/törpe

Agitor Imperalis (tor): Magas katonatiszti rang a toroni tartományi udvarokban; kizárólag a Nemes Házak azon sarjainak adományozzák, akik már többszörösen bizonyítottak a harcmezőn. Békeidőben a helytartói palotagárda vezetői posztját töltik be. A kifejezés szó szerinti jelentése: "Aki Ezreknek Parancsol".

Agzeh barag (kyr-tor): Hegyvére, láva, átvitt értelemben - erős szeszre alkalmazva - folyékony tűz.

Ahan'NataKhan (aqu): Annak a renegát határvidéki fejedelemség-klánnak a titkos neve, amely önhatalmúlag felmondta a Tizenhármaknak tett hűségesküjét, és a külvilágiakhoz pártolt.

Közismertebb (romlott): alakja Anat-Akhan; közelítőleg pontos fordítása a Halál Suttogása.

Al bahra-kahrem (dzs): Bódító és serkentő hatású harci kábítószer, melyet Ibarában Fűként, az első számú vásárlónak számító Kránban Haláltáncként emlegetnek. Előállításának titkát csak El Sobirában ismerik - Ynev politológusai szerint ezzel magyarázható, hogy Krán kezdettől aktív szerepet vállal a Manifesztáció elleni küzdelemben. A birodalom kémei és fegyverforgatói a legnehezebb időkben sem hagyták el az emírséget, és iszonyatos áldozatok árán bár, de sikerült nyitva tartaniuk az értékes matéria áramlásának útját

Amarchaanyt (aqu): A Hatalom és a Kiválasztottak Ura. Ediomadi ősq aquir, aki születésükkor változó mértékű hatalommal ruházta föl saját tartalékaiból az aquir sarjakat. Cserébe emberáldozatot mutatnak be neki egy Kegyelem-szertartásként ismert rituálén. Az adomány egyenesen arányos az áldozat fontosságával és energiatartalékaival; Amarchaanyt mindig többet nyer az alkun, mint amennyit veszít. A jelek szerint egyike annak az elenyésző számú ősq aquirnak, akit még valamennyire foglalkoztat saját fajtájának sorsa, bár bizonyos mérvadó traktátusok úgy vélik, az áldozatokból kiszipolyozott erők nélkül egyáltalán nem is volna életképes.

Mivel korban és hatalomban az ediomadi Főhierarcha fölött áll, az utód fajok legtöbb tudósa tévesen aquir istenségnek tartja.

Ann's na charoban (ila): Teljes változatában Lehad ann's-naona charoban; az ijászok Népének egyik rituális búcsúfordulata. Az ilanori lélek hármasságának egyik aspektusára utal: Szépmező lakói úgy tartják, hogy szellemük madár-lényege, mely életükben sem kötődik szorosan az anyagi testhez, mindenkor figyelemmel kíséri szeretteik sorsát. Szó szerinti fordítása: "Sólymom veled marad."

Anyr (kyr): Kyria varázshasználó papságának elnevezése - a legfelsőbb anyr a mindenkori kyr császár volt. Titkaik javát magukkal vitték a túlvilágra, illetve a Változások Síkjára.

Asa foetida (kra): Különleges, bántó illatú füstölőszer, amelyet démonidéző szertartások alkalmával égetnek a beavatottak. Titkos összetevői között szerepel a kráni bürök, a fekete henna, a porrá tört bezoárkő és a mandragóragyökér, más, egzotikusabb alkotóelemekkel együtt.

Ascens Morga (tor): Boszorkánymesteri iskola Shulurban. Végzett növendékei legalább olyan jól bánnak a késsel-tőrrel, mint a mágiával. Igen keresett orgyilkosok a Nemes Házak közötti disputákban. Két megbízatás közt gyakorlasképpen gyakran lépnek fel az arénákban, toroni rendszerű viadalokon, amelyekből ritkán kerülnek ki vesztesen.

Ashirru (elf): Kráni elf beavatott, mágiaforgató, akinek szakterülete a különféle asztrális manipulációkat öleli fel, elsősorban az asztrálsíkon honos élőlények uralma alá hajtását. Mestersége inkább a démonidézőkével rokon, mint a hagyományos asztrálmágusokéval, mert gyakran igényel kíméletlen erőszakot, sőt, véráldozatokat.

Astesi (asz/nar; astese): "Rejtőzés" értelmű kifejezés, melyet a Quiron-tenger déli partján mindazon eljárásokra és kellékekre alkalmaznak, melyek a gyarlóságok palástolásával emelik az ünnep fényét. A hetedkori karneválok résztvevőinek köntöse jobbára selyemből készül, az évről évre változó formájú maszkot olykor fém rátétekkel vagy testfestéssel pótolják, a crantai időkben azonban nem volt ritka az egész testet borító állat-, sőt emberbőr öltözék sem

Badr'cyah (kyr-tor): Eredeti alakjában - Badar Cayah - "jó halál"-t jelent; Kyria elit harcosai, a Pusztítók ezt keresték a csatatereken. Toronban az

öngyilkosság társadalmilag elfogadott formáját, a szertartásos torokmetszést emlegetik így.

Bannara (kra): A különleges kráni mérgek összefoglaló elnevezése. Egyes bannarák előre meghatározott program értelmében fejtik ki hatásukat, mások folyton alkalmazkodnak a változó külső körülményekhez, megint mások távolból kapott utasításokhoz igazítják működésüket. A legkomplexebb bannarák voltaképp mesterségesen létrehozott élőlények, rendelkeznek bizonyos fokú öntudattal, sőt értelemmel is.

Barras (kyr-tor): a calowyni és ynevi kyr liturgiában ómen, intelem; a Hetedkorban így emlegetik a profán mágia mindazon kellékeit - talizmánokat, tárgy- és bőrképeket - melyektől tulajdonosuk sorsa jobbra fordulását reméli

Concicator (tor): Flottatiszti rang, mely nemesi méltóságot is jelöl; közörsre rendszerint tengernagy-örgrófnak fordítják.

Concordia (kyr-tor): "Szívélyes barátság" értelmű kifejezés; eredete az Ötödkorig nyúlik vissza, ám ekkor még Kyria tartományainak egységét, tágabb értelemben az ország békéjét értették alatta. A hetedkori Concordiák olyan szövetségi ajánlatok, melyeket Toron a vele egyező érdekű államoknak (ritkábban vérvonalaknak, sőt személyeknek): ajánl; elfogadása, bár írásba foglalni nem szokás, a hűbéri esküvel számít egyenértékűnek.

Csaska (lup): A tengermelléki ujjbeszéd legismertebb fordulata, levegőbe írt kígyóalak, melynek rontásúzó hatalmat tulajdonítanak. Eredete a crantai uralom évezredeibe nyúlik vissza, mikor a szolganépeknek szigorú törvények tiltották a tagolt beszéd használatát. Dorani szakértők szerint a lupárok ősi hitviláguk felsőbb lényeinek egyikét "idézik meg" ezen a módon, néhányan odáig merészkednek, hogy a szót az elfeledett hullóisten nevével azonosítják - ám mivel a hangalak minden mágikus töltést nélkülöz, a kyr cas gyök pedig áldást jelent, valószínűbb, hogy az Ötödkor folyamán ez társult és idomult a hasonló értelemben használt gesztushoz

Dea Macula (gor): Dekadens nemesek alkotta, Gorvik határain belül is titokban működő szervezet, mely felépítésében a helyi lovagrendekkel, céljaiban és szellemiségében a

romlásszektékkal mutat rokonságot. Tagjai Amanovik intelmeinek halálmentőökként történő megjelenítését tekintik szent kötelességüknek; borzalmas alkotásaikhoz (melyeket a köznyelv azonos néven emleget): általuk kiválasztott és meggyilkolt emberek testét használják fel

Deinn (elf): Sirenari gyepűőr; az elnevezés a Nép nyelvének "messzejáró" értelmű kifejezéséből (deinach): származik. Észak embernépei - egy rég tisztázott félreértés teremtette hagyománynak hódolva - így emlegetik mindazon hosszúéletű fegyverforgatókat, akikkel háború idején kapcsolatba kerülnek

Dispada (gor): Kétfegyveres vívó; olyan személy, aki a harcban mindkét pengéjét azonos hatékonysággal alkalmazza

Dor (van): A törpék erődítéstípusainak legalapvetőbbike; olyan kazamata- és csarnokrendszer, melynek légkürtői, kapui egyaránt sík terepre nyílnak. Tarin lakói Dor jellegű erődítményeket építenek minden olyan esetben, mikor állásháborúba kell bocsátkozniuk. Az efféle védművek - ha mégoly egyszerűsített változatban is - az Északi Szövetség minden államában megtalálhatók; a legjellemzőbb példa Sinog Kul, Gianag hercegség csupa kő nagyvárosa.

Drah'natar (van): Felszólítás az üdvözlésre; csak főrangúak megpillantásakor használatos. Elmulasztása alig találni példát: a felsőbbség tisztelete a tarini társadalom legmélyebben gyökeredző hagyományai közé tartozik.

Dwellyn Adayanna (tor): "Vérnász"; párzás előtti rituálé, mely a birodalom báljain és estélyein, jobbára ellentétes nemű partnerek közt zajlik. A lassú, nem ritkán órákig tartó közeledés - melyet az északi embernépek tudorai egyes állatfajok násztáncához hasonlítanak - a szellemi és a fizikai erőfitogtatás sajátos egyvelege, melynek csak valamelyik fél veresége és halála, netán a testi-lelki egyesülés vet véget

Gadhass (tor): A nemesenszületettek Ryeek idejéből származó kiváltsága; jog

arra, hogy kiemelkedett voltukat tettekkel bizonyítsák. Rendszerint örökösödési vitákban jut szerephez, s halálos párviadalba torkollik, de utolsó lehetőségként ehhez folyamodnak a vétkesek is, akiknek büntetését a próba időtartamára - de legfeljebb tíz esztendőre - felfüggesztik.

Hat-neb (amund): Az °si Nép papi kasztja, melynek tagjait maguk az égiek jelölik ki: csak az lehet hat-neb, aki lát a templomok sötétjében. További különlegesség, hogy az amund papok egymagukban nem használhatnak szakrális mágiát - ilyen hatalommal a sivatagi istenek csak szolgálják nagyobb csoportjait ajándékozzák meg.

Hekka (tor): Szó szerinti fordításban "jelenlévő"; szellemi esszencia, mely az anyagi test börtönéből szabadulva járja a világot, s ómenekkel, sugallatokkal közvetíti Tharr akarátát.

Hiddon (elf): "Másikvilág"; az a távolság, melyet az elfek emberinél érzékenyebb szeme átfogni képes. Atvitt értelemben a sötétlátás misztériumát értik alatta.

Hoan (nia): Niare tartományurait megillető rang, melyet közörsre rendszerint hercegnek fordítanak. Szó szerinti jelentése (szunnyadó): számos találgatásra adott okot a századok folyamán. Észak bölcsei még az Enoszukét kormányzó szakadár dinasztiát is megkörnyékezték, ám hiába vártak kielégítő magyarázatot tőlük; a Hetedkor utolsó harmadában elterjedt nézetet - mely szerint a tartományurak "ébredésükkor" hadvezéreké válnak, és a Yian-Yiel hegységen túlra, hódító háborúba vezetik a császári hadakat - mindmáig sem cáfolni, sem bizonyítani nem sikerült.

Hyssas (elf): Halálrituálé, mellyel a dekadenciába süllyedt hosszúéletűek tüntetnek az öngyilkosság isteni tilalma ellen. Fáradhatatlanul, nem ritkán századokig kutatják Ynev-szerte "megszentelt kezű" fajtársukat, aki hasonló céllal kerekedett fel, és méltó rá, hogy a túlvilágra küldje őket. A kölcsönös elbocsátás eszköze a térdelő helyzetben, egyidejűleg végrehajtott szívődöfés. A krónikák megemlékeznek olyan esetekről is, amikor a szertartásra nem került sor, és az életet választó, többnyire ellenkező nemű elfek amnaenként (fényben lépő): járták tovább a világot, együtt keresve mindazt, amit népük elveszített.

Jahorr (tor): Szó szerinti fordításban "küldött"; a Lindigass azon létformáit értik alatta, melyek Ynev elsődleges anyagi síkján természeti erőkként, szellemi esszenciákként nyilvánulnak meg.

Kal Dakha (van): A bóroggi eredetű hil "vaslélek" értelmű kifejezése, melyet Tarin lakói az eleven fémből készült eszközökre, a Tudók és daugfőnökök hatalmi jelvényeire, illetve a szövetséges uralkodók számára készült ajándékokra (főként fegyverekre): alkalmaznak.

Kanzan (nia): Másként a "hagyomány útja"; személyre szabott formagyakorlat, melyet a harc- és kardművészek testük és szellemük egységének megőrzése, belső harmóniájuk helyreállítása érdekében végeznek.

Kasisha (lup): Szó szerint "tündökletes"; a Quiron-tenger déli partjának félnomád népei emlegetik így hitviláguk mindazon alakjait, akiknek neve feledésbe merült, létezésük tényét azonban megőrizte a faji emlékezet. Nagyobb tiszteletnek örvendenek a természeti jelenségek és az ősök szellemeinél, szakrális szempontból isteneknek minősülnek, a Negyedkor óta azonban képtelenek rá, hogy hatalmukat Ynev elsődleges anyagi síkján kinyilvánítsák

Khoór (tor): Jellegzetes toroni épülettípus: raktárerőd, amely azon kívül, hogy egy-egy kereskedőház fellegvára, egyúttal alacsony kasztú emberek szállásául is szolgál.

Khótorr (tor): Tharr egyházának nyughatatlansági fogadalma; a papok, akiket kötelez, sehol nem tölthetnek néhány napnál hosszabb időt. Toroni földön jobbra koldulásból, tolvajlásból és prédikációikból élnek, s az sem ritka, hogy filozófiai vitákban mérik össze tudásukat társaikkal vagy erre méltó kívülállókkal. A birodalom lakói nagy becsben tartják őket: ha egy sebesülés vagy nyavalya miatt leesnek a lábukról, mindig akad jótét lélek, aki tovább cipeli őket, hogy a Háromfejűnek tett esküt ne kelljen megszegniük

Lagoss (tor): Toron fejevadászainak hosszabb (max. 25 hüvelykes): pengéje, melyet előszeretettel alkalmaznak más helyi iskolák kardforgatói is.

Lah (vanir): Az embernépek által ismert másik törpe erődítéstípus, melynél a légaknák és kijáratok meredek, nehezen megközelíthető falrészekre, szakadékokra nyílnak; a feltételezések szerint a Dornál ősbibb, beriqueli eredetű. Főként a Tarini-hegységben, az átvándorolt törzsek hátságának számító területeken elterjedt, hisz ahhoz, hogy lakható - és ne csak védhető - legyen, kiegészítő építmények egész sora szükséges.

Lah hiltas (vanir): Ott, amott; a lah (valami látható): determinatívummal kiegészülve: "Figyelmezzetek!"

Lindigass (kyr): Tharr misztikus síkja; kyr nyelvű jelentése: "Ahol vértenger háborog".

Luminatar (elf): A hosszúéletűek luminas (fény): szavából képzett, "megvilágosodott" értelmű kifejezés; azon kevesekre alkalmazzák, akik a szellemi kiteljesedés legmagasabb fokára jutva felismerik: napjaik fogytával kiléphetnek az örök körforgásból, és lelkük örök nyugalomra lelhet Urria oldalán

Magitor (tor): Varázstudó; vö. olyan személy, aki a mágikus tudományok valamelyikét gyakorolni is, oktatni is képes.

Mortor (kyr): Kyria nyelvén a Pusztítókat emlegették így, a Hetedkorban azonban inkább Toron gyilkolóművészeit értik alatta. Közösre hagyományosan "másképp ölü"-ként fordítják; a közönséges gyilkosoknak az otrak (ölő): gyökből képzett otrattor jut csupán.

Narra orta (gor): Törvényszó, írásba nem foglalt hagyomány, mely a gorki társadalom minden rétege számára kötelező érvényű viselkedési normákat határoz meg.

Navor (tor): A ryeki eredetű toroni kasztrendszer egyik rétege; szó szerinti fordításban dolgosságot jelent. Tagjai közrendűek, földművelők, halászok és más kétkezi munkások, akiket patrónusok és titkos társaságok nem, csupán a birodalom kétes hatékonysággal érvényesülő törvényei védik meg.

Obsor (tor): Szó szerint sötétség; a ryeki eredetű kasztrendszer legalsó rétegének elnevezése. Rabszolgákon és bűnözőkön kívül tagjai lehetnek a felsőbb körökből kivaszított, a császár vagy a Boszorkánymesterek szolgálatára méltatlanná vált toroniak is.

Patrior (kyr/tor/asz): Ötödkori kifejezés, melyet asziszra hajómesterként, közönséges kapitányként vagy kormányosként fordítanak. A Quiron-tenger mellékén élők a kyr példát követve kezdtek alkalmazni mindazon tisztekre, akik a vízi járművek révbe juttatásáért felelősek

Periddo (kyr/tor): Szó szerinti jelentése "jókedvvel"; a köznyelv azt a Kyria bukását követően elterjedt színjátszási formát érti alatta, mely a hagyományos rododával (lásd ott):

ellentétben a szélesebb közönség igényeinek kielégítésére szolgál

Perpetua (god): Örökmozgó; éggömb vagy szférametszet, mely a működéséhez szükséges energiát a mágikus egyensúly legfinomabb változásaiból nyeri

Prima materia (god): A legősibb - godoni forrásokban az "elsőként született" - anyag, melyet a papok a teremtés fő alkotójának, a mágusok a végtelen változatosság allegóriájának, az alkimisták kutatásaik végcéljának, életük értelmének tekintenek

Pugoss (tor): Toron fejedelmének rövidebb (max. 12 hüvelykes): pengéje, az Ikrek hagyományos fegyvere.

Primor (kyr-tor): Fegyvernemtől független, közrendűek viselte tiszti rang, mely a kyr nyelv "előljáró" értelmű szavára vezethető vissza; közösre általában parancsnoknak fordítják.

Ramiera (krán-gor): A gorviki fejedelmek klánok kráni eredetű fegyvere; forgatásában egyes alvilági testvériségek tagjai is gyakorlatot szereznek.

Ranashavik (gor): A köznapi szóhasználatban bíboros, rituális szövegekben - nagy kezdőbetűvel - a Bőrkönyv és a Ranagol-mítoszok állandó szereplője, a szent színek egyikét megtestesítő Vörösbe Öltözött

R'ban Har (tor): A birodalom érdekében eljárók egy ritka parancsszava; tükörfordítása - érven túli érv - sokat elárul nyomatékáról. A parancsszónak ellenszegülők hagyományos bűnhődése végtagvesztés, ritkábban halál, de hasonló szigorral sújt le a törvény azokra is, akik az ősi formulák valamelyikét jogosulatlanul a szájukra veszik.

Rododa (kyr/tor): Hagományos kyr színjátszási forma, mely kizárólag tradicionális művek előadására alkalmas - ezek legfrissebbjei is ősbek háromezer évesnél. Mondanivalójuk másodlagos, az előadások során a megjelenítés, a művészi játéké, az akrobatikus mozdulatok és a fények összehatásáé a főszerep. A rododa színészei szabályos kasztrendszerben élnek,

különálló klánokat alkotnak, s minden klán tagjai csak egy szerepet játszhatnak a darabok tizenhárom hagyományos főhőse közül. Az ok egyszerű: a klánbélieket gyermekkorukban műtétek sorozatával formálják a szerepkör követelményeihez, ami feleslegessé teszi a kyr időkből maradt - és mára ereklyévé magasztosult - maszkok használatát. A klánok otthonának a hatalmas színházpaloták számítanak, tagjaik csak a fellépések alkalmával mutatkoznak a nyilvánosság előtt

Siedon (gor): Szabad harcos; Gorvikban a nemesenszületett férfiak hagyományos elnevezése, melyet a Délvidék más államaiban "portyázó" és "kalóz" értelemben alkalmaznak.

Sier'cyah (kyr-tor): Szó szerint szükséges halál; már Kyria fénykorában is a politikai gyilkosság szinonimája volt; azon ritka kifejezések közé tartozik, melyek évezredek óta őrzik eredeti értelmüket. Toroni felfogás szerint az ember birtokolja, uralja azt, ami felett dönt - az én Sier'cyahom alatt tehát valaki más veszte értendő.

Suessa (kyr): Kyria fénykorában nemesenszületett nőknek kijáró, hódolatteljes előtag volt, ám a Hetedkor legkülönbözőbb nyelveibe - így a közösbe is - némiképp szűkített, "tisztelretméltó hölgy" értelemben került át.

Ultimator (kyr): Tharr vérből születő démona; olyan jahorr, melyet a szakrális mágia rövid időre anyagi testtel ruház fel. A Hatodkorban isteni manifesztációt látták benne, s a kelletténél jóval többször idézték meg - beszélnek, a csoportos emberáldozat ekkor vált Tharr liturgiájának részévé.

Vizitor (kyr-ab): A Quiron-tenger déli partjának nyelvei megőrizték és Abasziszra hagyták a kyrek "jövevény" értelmű szavát - az elsőt, amit a calowyni hódítóktól eltanultak. A Hetedkorban aszisz elitharcosok viselik, akik fegyverük mellett rendszerint hűségüket is áruba bocsátják.

2005.02.15.

Szerző: ismeretlen

Forrás: Sárkányvár

Szerkesztette: Magyar Gergely

A cikk gyűjtemény.